

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Radimem Kadlčákem ve věci

žalobkyně: **T. D. V.**, narozená X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupená Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem
sídlem Berní 2261/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2025, č. j. OAM-731/ZA-ZA12-HA13-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2025, č. j. OAM-731/ZA-ZA12-HA13-2025, jímž žalovaný vyslovil, že se žalobkyni neuděluje azyl podle § 12 a § 13 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž doplňkovou ochranu žalobkyni pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit. Současně se žalobkyně domáhala toho, aby soud žalovanému uložil povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně předně namítla, že žalovaný nedostatečně a nesprávně posoudil její žádost o azyl, když jí neudělil mezinárodní ochranu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to na základě skutečnosti, že v případě návratu hrozí žalobkyni vážné nebezpečí, neboť bude nucena vzdát se některých základních práv a svobod, která jí jsou v České republice garantována, avšak v (nedemokratické) zemi původu nikoliv, a dále také podle § 14 téhož zákona, s odkazem na humanitární důvody, s nimiž se žalovaný fakticky vůbec nevypořádal. Napadené rozhodnutí proto žalobkyně považovala za nezákonné a nepřezkoumatelné. Její obavy přitom obecně vyplývají z dostupných lidskoprávních zpráv ke stavu dodržování práv ve Vietnamu.
3. Žalobkyně též uvedla, že žalovaný ve věci pochybil, když jí neudělil doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 1 zákona o azylu, a to z důvodu jí tvrzených obav z návratu do nedemokratického prostředí, a navíc za situace, kdy žalobkyně na území České republiky žije převážnou část svého života (24 let) a má zde i svoji blízkou rodinu pobývajících zde na základě trvalého pobytu (mj. nezletilého syna). K tomu žalobkyně popsala svůj vztah s nezletilým synem, přičemž dodala, že se s ohledem na její záznam o odsouzení nemůže v případě vycestování z území České republiky v dohledné době vrátit zpět za rodinou.
4. V této souvislosti pak zmínila, že rodinný a soukromý život požívá ochrany podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a jde-li o nezletilého syna také čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Na tomto základě měl tedy žalovaný v řešeném případě rozhodnout o udělení azylu dle § 14 zákona o azylu.
5. Následně žalobkyně konstatovala, že ačkoliv byla odsouzena pro závažnou trestnou činnost, šlo o jediné odsouzení, a tedy o „exces“ z jinak řádného života.
6. Dle názoru žalobkyně také bylo v daném případě nutné posoudit možnost uložení doplňkové ochrany, neboť ani v případě odsouzení pro závažný zločin na území, nelze žadatele „vydat“ do země původu, s vědomím toho, že zde bude podroben perzekuci a ohrožen na zdraví a životě. Z dikce § 15a zákona o azylu dle žalobkyně zároveň vyplývá, že se nevztahuje na trestný čin, o kterém již bylo soudem pravomocně rozhodnuto a potrestaná osoba trest již vykonala, ale na situace, kdy je zde například trestní řízení ve fázi prověřování. V tomto kontextu také žalobkyně namítla, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s otázkou, zda lze její odsouzení, vzhledem k závažnosti spáchaného jednání a jeho charakteru, jakož i chování žalobkyně, podřadit pod pojem „závažný trestný čin“ ve smyslu § 15a zákona o azylu.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě úvodem konstatoval, že jsou námitky žalobkyně zcela neopodstatněné, přičemž plně odkázal na obsah správního spisu. Uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je legalizace jejího pobytu v České republice, neboť jí zde bylo uděleno správní vyhoštění. Dále žalovaný zrekapituloval, že žalobkyně ve věci uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyla členkou politické strany ani skupiny a nebyla politicky aktivní. Ve vlasti neměla žádné potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami. Nesdělila ani žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by ve Vietnamu jakýmkoliv způsobem uplatňovala svá politická práva či svobody. Neuvedla tedy nic, co by žalovaného vedlo k závěru, že by byla ve Vietnamu v souvislosti s uplatňováním politických práv či

svobod vystavena jakémukoliv jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování dle zákona o azylu.

8. Následně žalovaný zdůraznil fakt, že žalobkyně byla v České republice pravomocně odsouzena rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2017, sp. zn. 41 T 12/2026, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 8 To 53/2017, pro spáchání zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 3 trestního zákoníku a přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 148 odst. 1 trestního zákoníku. Připomněl též, že danou trestnou činností žalobkyně mj. úmyslně způsobila těžkou újmu na zdraví jiným osobám, a to konkrétně dětem, přičemž v jednom případě spáchaným jednáním dítěti způsobila smrt. V případě žalobkyně se tak najisto jednalo o zvlášť závažné zločiny.
9. Z odsuzujících rozsudků trestních soudů současně vyplývá, že žalobkyně úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem za užití tupého násilí velké intenzity do jeho hlavy, čímž mu způsobila poškození mozku s trvalými následky. Dále úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem, pravděpodobně kopem či silným úderem pěstí velké intenzity do břicha, kterému způsobila zranění, na jehož následky následně zemřelo. V posledním případě nezletilému dítěti ublížila na zdraví tím, že porušila důležitou povinnost vyplývající z jejího zaměstnání (hlídání dětí). Podle žalovaného se tedy v posuzovaném případě, vzhledem k povaze spáchané trestné činnosti, jejího rozsahu a společenské nebezpečnosti, jednalo o vážný zločin ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu – tj. svědčící pro vyloučení žalobkyně z možnosti udělení doplňkové ochrany.
10. Po provedeném správním řízení pak žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlastní pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování podle zákona o azylu, přičemž bylo napadené rozhodnutí řádně odůvodněno a podloženo příslušnými informacemi o zemi původu. Dle žalovaného též nelze bagatelizovat velmi vážné a společensky nebezpečné trestní jednání žalobkyně. Podle nové právní úpravy zákona o azylu již humanitární azyl není upraven, a tudíž nebyl ani uveden ve výroku napadeného rozhodnutí. Všechny osobní nebo rodinné důvody žalobkyně tak žalovaný neshledal ve věci azylově relevantními. Napadené rozhodnutí tedy bylo dle názoru žalovaného vydáno v souladu se zákonem o azylu a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobkyně a žalovaný nesdělili do dvou týdnů od doručení výzvy své nesouhlasy s takovýmto projednáním, ačkoliv byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání udělují. V kontextu nadepsaného ustanovení s. ř. s. přitom soud ve věci rozhodoval pouze na základě listinných důkazů, k nimž měli účastníci možnost se vyjádřit a které jsou jim známy.
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v

žalobě nebo během 1 měsíce ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

13. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Dne 3. 7. 2025 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a dne 9. 7. 2025 poskytla údaje potřebné k této žádosti. Konkrétně sdělila, že se narodila dne X v obci Hung Yen (Vietnamská socialistická republika), je vietnamské státní příslušnosti (národnosti kinh), bez vyznání (ateistka), přičemž nikdy nebyla členkou politické strany nebo skupiny, ani politicky aktivní. Dorozumí se vietnamsky a česky. Žalobkyně dále uvedla, že je svobodná a má jedno dítě – T. L. V., narozený X, vietnamské státní příslušnosti, pobývajících v České republice. Rodiče žalobkyně nyní pobývají také v České republice. Vietnam žalobkyně naposledy navštívila v roce 2013. Je zcela zdravá, nemá žádná omezení ani zvláštní potřeby. Na území České republiky se dopustila trestné činnosti v roce 2015 (ublížení na zdraví), přičemž jí byl uložen trest odnětí svobody v délce trvání 11 roků; podmíněně propuštěna z výkonu trestu byla dne 9. 2. 2024. V návaznosti na odkazované odsouzení jí byl zrušen trvalý pobyt a uloženo správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu tak požádala právě z důvodu, že má uloženo vyhoštění z území. Žalobkyně k tomu doplnila, že v České republice žije již 25 let a má zde celou svoji rodinu; ve Vietnamu už nemá žádné zázemí. Jiný důvod žalobkyně dle jejích slov neměla.
15. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 9. 7. 2025 žalobkyně k její trestní minulosti nejprve uvedla, že hlídala děti známým (sama byla na mateřské dovolené), přičemž ublížila dvěma dětem, čehož lituje. Dále zmínila, že byla vyhoštěna z území České republiky, ale ve Vietnamu nikoho nemá, resp. se nemá kam vrátit. Na území České republiky má celou rodinu, zejména syna, který trpí autismem a potřebuje její péči. Pokud by nebyla vyhoštěna z území, pak by neměla jiný důvod k žádosti o mezinárodní ochranu. V České republice chce žalobkyně pracovat, žít se synem a platit dluhy. Ve Vietnamu byla naposledy v roce 2013 (na vyšetření s bolestí hlavy). Ve Vietnamu už nemá žádné příbuzné (pouze v České republice a Německu). S vycestováním z Vietnamu neměla historicky žádné problémy. Syn žalobkyně byl dle jejího tvrzení naposledy ve Vietnamu v roce 2024, neboť žalobkyně byla ve výkonu trestu odnětí svobody a její sestra, která ho měla v péči, jej v roce 2018 vzala do Vietnamu, kde pobýval u tchýně této sestry. Ve Vietnamu takto syn žalobkyně žil asi 6 let. Poté žalobkyně sdělila, že ve Vietnamu nikdy neměla žádné problémy s policií, ani se státními a bezpečnostními orgány, nebo soudy, přičemž v domovské zemi obecně neměla žádné potíže. Ve Vietnamu neměla žádné problémy ani kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení. V České republice chce zůstat kvůli své rodině (zejména synovi); ve Vietnamu nic nemá, vše za ni aktuálně platí rodiče. Zmínila, že v situaci, ve které se nyní nachází, potřebuje pomoci. K dané výpovědi žalobkyně připojila i písemné vyjádření ve věci z téhož dne, v němž byly zopakovány již shora popsání okolnosti, nadto s tvrzením, že ve Vietnamu není svoboda a demokracie, a proto zde žalobkyně není schopna žít.

16. Ve spisové dokumentaci je založen též opis z evidence rejstříků trestů fyzických osob ze dne 7. 7. 2025, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2017, sp. zn. 41 T 12/2016 (s doložkou právní moci dne 31. 5. 2017), a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 8 To 53/2017, ze kterých vyplývá, že žalobkyně byla odsouzena za:
- spáchání jednak zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. c), trestního zákoníku – tj. jedním skutkem úmyslně způsobila těžkou újmu na zdraví jinému a tento čin spáchala na dítěti mladším 15 let,
- jednak zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 3 trestního zákoníku (tj. druhým skutkem úmyslně způsobila těžkou újmu na zdraví jinému a tento čin spáchala na dítěti mladším 15 let a způsobila takovým činem smrt,
- a jednak přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku – tj. třetím skutkem jinému z nedbalosti ublížila na zdraví tím, že porušila důležitou povinnost vyplývající z jejího zaměstnání.
- Žalobkyně tak byla mj. odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 let se zařazením pro výkon trestu do věznice s ostrahou.
17. Obsahem správního spisu je poté i lustrace žalobkyně v cizineckém informačním systému, jakož i informace Ministerstva vnitra ze dne 23. 5. 2025 – Vietnam, Bezpečnostní a politická situace v zemi.
18. Žalobkyně byla dne 29. 9. 2025 (a znovu dne 6. 10. 2025) vyrozuměna o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí v rámci předmětného řízení o udělení mezinárodní ochrany, čehož také dne 21. 10. 2025 využila. V písemném vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí ze dne 28. 10. 2025 znovu zopakovala již dříve uvedené skutečnosti, přičemž upozornila na fakt, že rodinný a soukromý život požívá ochrany dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, a to zvláště v kontextu možnosti udělení tzv. humanitárního azylu.
19. Dne 4. 11. 2025 pak žalovaný vydal napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 3. 12. 2025.
20. Soud se ve věci nejprve zabýval zcela povšechně uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně obecně spatřovala v tom, že se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně nevypořádal s její pobytovou a rodinnou situací, jakož i s poukazovanými nedemokratickými podmínkami panujícími v její domovské zemi, resp. s otázkou, zda tyto okolnosti mohly být podřazeny pod důvody tzv. národního humanitárního azylu. Napadené rozhodnutí měla žalobkyně za nepřezkoumatelné rovněž z důvodu, že se žalovaný neměl vypořádat s tím, zda bylo možno její odsouzení, vzhledem k závažnosti spáchaného jednání, jeho charakteru a chování žalobkyně, podřadit pod pojem „závažný trestný čin“ ve smyslu § 15a zákona o azylu.
21. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
22. S odkazem na výše citované ustanovení správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k

jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svoji základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, nebo ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Afs 122/2022-56). Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého *„účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“*. Případným je připomenout i závěr plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018-36, dle kterého správní orgány *„[n]emají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí.“* (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43).

23. Vycházejí z dříve popsaného je pak v řešeném případě třeba uvést, že z napadeného rozhodnutí ve spojení s obsahem správního spisu je naprosto zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaný ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěru o něm dospěl. Nadepsaným požadavkům na odůvodnění rozhodnutí tak žalovaný v projednávané věci podle názoru soudu dostal, neboť srozumitelně popsal, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a proč žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu nevyhověl. Soud poté konstatuje, že žalovaný v projednávaném případě předně upozornil na fakt, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala toliko z důvodu legalizace jejího pobytu na území České republiky, neboť jí zde bylo uděleno správní vyhoštění, přičemž se v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zabýval také pobytovou, osobní, ekonomickou a rodinnou situací žalobkyně (viz zejména str. 5 až 6 namítaného rozhodnutí), a to mj. i v kontextu právě § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný rovněž jasně a srozumitelně popsal, že pouhá obecná nespokojenost s režimem v zemi původu žalobkyně není důvodem pro udělení azylu, neboť na všechny občany země dopadá rovnou měrou, a u žalobkyně v tomto ohledu nebylo možno shledat jakoukoliv (specifickou) okolnost svědčící o jejím pronásledování ve Vietnamu. K tomu žalovaný shrnul, že mezinárodní ochrana je právním institutem zcela výjimečným, jehož smyslem není poskytnout ochranu žadateli před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, ale jen z důvodů stanovených zákonem o azylu. Co se pak v tomto kontextu týče odkazu žalobkyně na možnost udělení tzv. národního humanitárního azylu, tak k tomu žalovaný odpovídajícím způsobem vyložil, že na základě přechodných ustanovení zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu, nelze ani v řízení zahájeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, udělit národní humanitární azyl (viz str. 6 napadeného rozhodnutí).
24. Dále žalovaný stran aplikace § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve věci podrobně vyložil, že žalobkyně spáchala vážný zločin, který je právě tímto ustanovením předvídan (viz str. 7

až 9 napadeného rozhodnutí). Popsal přitom, že je z odsuzujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2017, sp. zn. 41 T 12/2016, naprosto zřejmé, že žalobkyně úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem za užití tupého násilí velké intenzity do jeho hlavy, čímž mu způsobila poškození mozku s trvalými následky. Dále žalobkyně úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem, pravděpodobně kopem či silným úderem pěsti velké intenzity do břicha, kterému způsobila zranění, na jehož následky zemřelo. Žalobkyně též neposkytla nezletilému dítěti, které jí bylo svěřeno k hlídání, řádnou, dostatečnou a přiměřenou pozornost a péči, jelikož toto dítě utrpělo blíže nezjištěným mechanismem zlomeninu pravé paže, a ačkoliv si zranění při bolestivé reakci dítěte musela být vědoma, při jeho předání rodiče o této skutečnosti neinformovala. Společenská škodlivost jednání žalobkyně tak byla dle žalovaného dána zájmem státu na ochraně života a zdraví jedinců, zvýšeně pak na ochraně osob snáze zranitelných – tj. dětí. V daném případě škodlivost jednání žalobkyně zvyšovala skutečnost, že se ho dopustila v různé míře opakovaně, a to na dětech batolecího či kojeneckého věku, které měla svěřené do péče za úplatu, tedy nebyla vystavena tlaku okolností, ale vlastní volby zaměstnání, které upřednostnila, ačkoliv pro něj neměla odpovídající kvalifikaci, přičemž se též jednalo o nedovolené (a nedaněné) podnikání. Dané trestné činnosti se tak žalobkyně dopustila opakovaně, a to na více dětech (nadto i poté, co po prvním skutku proti ní bylo zahájeno trestní stíhání). Kromě předchozí trestní bezúhonnosti u žalobkyně nebyla shledána žádná další polehčující okolnost, přičemž ta danou trestnou činnost dle odsuzujícího rozsudku ani nedoznala, resp. ji přes všechna učiněná zjištění popírala. Lítost poté projevila výhradně nad jejím vlastním osudem a osudem jejího nezletilého syna. Podle žalovaného se tudíž v případě žalobkyně vzhledem k povaze spáchané trestné činnosti, jejího rozsahu a společenské nebezpečnosti jednalo o vážný zločin dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, což ve věci vedlo k vyloučení možnosti udělení doplňkové ochrany.

25. Soud k tomu zároveň doplňuje, že je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že se žalovaný (minimálně implicitně) zabýval situací žalobkyně i stran jejího možného návratu do vlasti, neboť bylo jednoznačně zjištěno, že žalobkyně je dospělá, praceschopná a zdravá. Ve Vietnamu přitom byla naposledy v roce 2013, a to za účelem zdravotního vyšetření, tedy nelze dovozovat její úplné odtržení od domovské země. Z obsahu spisové dokumentace je seznatelný také fakt, že všichni jí odkazovaní rodinní příslušníci jsou vietnamské státní příslušnosti, přičemž její nezletilý syn pobýval ve Vietnamu od roku 2018 až do roku 2024. Žádné skutečnosti uvedené žalobkyní ve správním řízení proto nesvědčily o tom, že by se nebyla v jejím domovském státě schopna o sebe a svého syna postarat.
26. Ostatně žalobkyně spíše než s absencí úvah žalovaného ve smyslu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí právě s vlastními závěry žalovaného o důvodech, pro které bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 13 zákona o azylu a nemožnosti udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu. Žalobkyně tedy polemizovala s konkrétními závěry žalovaného ve věci, což však samo o sobě svědčí o přezkoumatelnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správnost či nesprávnost právních názorů žalovaného totiž není otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti. Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, a tudíž jej vyhodnotil přezkoumatelným.

27. V souvislosti s vlastním obsahem žalobní argumentace soud dále připomíná, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační. Od žalobkyně, která vymezuje hranice soudního přezkumu, se tudíž oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud nesmí nahrazovat její projev vůle a vyhledávat vady napadeného správního aktu. Jinak řečeno, žalobkyně je povinna jí spatřované důvody nezákonnosti žalovaného rozhodnutí v žalobě explicitně uvést a vymezit tím soudu rozsah kontroly správního rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74, nebo ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012-22). Soud je následně takovýmto vymezením žalobních bodů vázán, přičemž rozhodnutí nemůže (až na výjimky) přezkoumat z důvodů, které nebyly uplatněny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006 63). K tomu soud poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, v němž bylo konstatováno, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“* (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, ze dne 20. 9. 2022, č. j. 4 Afs 306/2020-70, nebo ze dne 15. 11. 2022, č. j. 1 Afs 142/2022-49).
28. Ke značně obecné námitce, že žalovaný nedostatečně posoudil žádost žalobkyně o azyl, soud předně připomíná, že potřebný rozsah zjišťování skutkového stavu se v azylovém řízení odvíjí především od tvrzení samotného žadatele o mezinárodní ochranu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2024, č. j. 7 Azs 128/2024-58, ze dne 8. 11. 2024, č. j. 5 Azs 195/2024-36, ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo ze dne 16. 12. 2021, č. j. 3 Azs 118/2021-39). V kontextu žalobkyní učiněné výpovědi ve věci její žádosti o mezinárodní ochranu pak soud shledal žalovaným shromážděné podklady pro rozhodnutí za zcela dostatečné dle § 3 správního řádu, přičemž zdůrazňuje, že žalobkyně měla ve správním řízení také dostatek prostoru k tomu, aby přednesla veškerá skutková tvrzení, která považovala za podstatná. V této souvislosti soud upozorňuje i na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„řízení o udělení azylu je specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Zdejší soud se s nadepsanou judikaturou Nejvyššího správního soudu plně ztotožňuje a dodává, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí odpovídajícím způsobem zabýval veškerými relevantními skutečnostmi (zjištěními), které jej v řešeném případě vedly k závěru o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni.
29. Pokud tedy žalobkyně toliko povšechně namítla, že žalovaný její žádost o azyl nedostatečně posoudil, pak zdejší soud neshledal toto blíže nespecifikované tvrzení důvodným. Soud zároveň nebyl ani v tomto ohledu povinen za žalobkyni domýšlet konkrétní argumentaci ve smyslu jednoznačného uvedení té které případně nezjištěné či nesprávně vyhodnocené (relevantní) skutečnosti. Nutno též připomenout, že se ze správního spisu jasně podává to, že se žalobkyně dostavila k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, avšak nenavrhl jejich doplnění či opatření dalších podkladů. Za daného stavu tak soud pokládá prosté tvrzení žalobkyně o nedostatečném posouzení věci značně účelovým a nepřipadným.

30. Podle § 12 zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
31. Dle § 13 téhož zákona se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12, v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
32. Úvodem věcného posouzení argumentace žalobkyně je třeba připomenout, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů, a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (např. osobních či rodinných) v zemi původu. Pronásledováním se přitom dle § 2 odst. 4 zákona o azylu rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Udělení azylu tak lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonných podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43). K tomu lze odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014-93, ve kterém bylo vysloveno, že *„[d]le ustálené judikatury je poskytnutí azylu zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem.“* (srov. např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69).
33. Na základě dříve popsaného se soud zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobkyni nebylo možno mezinárodní ochranu ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o azylu udělit. Vycházejí ze zjištěného skutkového stavu je totiž zcela evidentní, že v případě žalobkyně nebyly naplněny shora citované zákonné podmínky pro udělení azylu, ani pro poskytnutí tzv. doplňkové ochrany. Žalovaný přitom vzal do úvahy veškerá učiněná zjištění, tyto náležitě vyhodnotil a své závěry též odpovídajícím způsobem odůvodnil.
34. Pokud se jedná konkrétně o (ne)naplnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, již žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela dostatečným způsobem popsal, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že ve své vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně totiž dle jí učiněné výpovědi neměla žádné politické přesvědčení, ve Vietnamu neměla potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami a nesdělila ani žádnou jinou okolnost, která by svědčila o tom, že ve Vietnamu jakýmkoliv způsobem uplatňovala svá politická práva či svobody.

Žalobkyně tudíž neuvedla nic, co by mohlo vést k závěru o tom, že byla ve Vietnamu v souvislosti s uplatňováním politických práv či svobod vystavena jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Současně ve věci nevyplývalo, že by žalobkyně měla odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

35. Ostatně, proti závěrům žalovaného o nesplnění podmínek stanovených v § 12 zákona o azylu žalobkyně v podané žalobě pouze zcela obecně namítla, že jí v případě návratu hrozí vážné nebezpečí, neboť bude nucena se vzdát některých základních práv a svobod garantovaných v České republice. V této souvislosti nicméně zdejší soud připomíná pro věc přílehlavou judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (srov. např. rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003 č. j. 7 Azs 13/2003-40), nebo samotný původ žalobkyně ze země s nedemokratickým režimem (srov. rozsudek téhož soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79, nebo jeho usnesení ze dne 30. 8. 2021, č. j. 10 Azs 294/2021-35, či ze dne 14. 11. 2023, č. j. 6 Azs 218/2023-31). Prosté tvrzení žalobkyně o tom, že je Vietnam nedemokratickou zemí, aniž by toto bylo vztaženo přímo k osobě žalobkyně (resp. s přímým dopadem na její osobu), tudíž nemůže být samo o sobě důvodem pro poskytnutí azylu, neboť k tomu daný institut rozhodně neslouží. Žalovaný přitom v tomto ohledu, naproti zcela nekonkrétním a ničím nepodloženým tvrzením („obávám“) žalobkyně, vycházel mj. z informace Ministerstva vnitra ze dne 23. 5. 2025 – Vietnam, Bezpečnostní a politická situace v zemi, popisující právě aktuální politickou a bezpečnostní situaci v zemi původu žalobkyně. Zmínku žalobkyně o tom, že ji nelze „vydat“ do jejího domovského státu s vědomím toho, že zde bude podrobena perzekuci a ohrožena na životě a zdraví, pak soud za učiněných zjištění považoval za naprosto mimoběžnou (resp. toliko za fabulaci), nemající žádnou oporu v relevantních podkladech pro rozhodnutí.
36. Žádné skutečnosti svědčící pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu uvedeného v § 13 zákona o azylu (tj. azyl za účelem sloučení rodiny) poté nebyly v řízení zjištěny a nebyly tvrzeny ani samotnou žalobkyní. Soud proto konstatuje, že rozhodnutí žalovaného bylo i v tomto směru zákonné, odpovídající zjištěným skutečnostem a rovněž náležitě odůvodněné.
37. Soud se dále zabýval odkazem žalobkyně na možnost udělení národního humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu však zdejší soud zdůrazňuje, jak také už srozumitelně a jasně učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí, že v důsledku novelizace zákona o azylu zákonem č. 314/2025 Sb. byl s účinností od 1. 10. 2025 institut národního humanitárního azylu ze zákona o azylu odstraněn a ode dne nabytí účinnosti příslušné novely již žadatelům nelze tuto formu azylu udělit – viz čl. I bod 36. ve spojení s přechodnými ustanoveními v čl. II bodech 1 a 9 zákona č. 314/2025 Sb., a to ani v případě, že by soud (hypoteticky) přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2025, č. j. 33 Az 37/2024-59, který byl ke kasační stížnosti potvrzen usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2026, č. j. 2 Azs 238/2025-39, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2025, č. j. 1 Az 23/2025-27, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2026, č. j. 33 Az 15/2025-58, či rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 2. 2026, č. j. 33 Az 11/2025-84). Soud proto ani v tomto směru uplatněnou žalobní argumentaci neshledal důvodnou.

38. Pouze nad rámec (resp. pro doplnění) soud v této souvislosti připomíná, že dle dřívější právní úpravy bylo udělení azylu z humanitárních důvodů vázáno na správní uvážení a žadatel na něj neměl nárok. Soud tak při přezkoumávání správního rozhodnutí v tomto ohledu posuzoval pouze to, zda uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a zda k němu žalovaný dospěl řádným procesním postupem; nemohl tudíž žalovanému vytknout, že svého práva udělit národní humanitární azyl neužil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004-43, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, či usnesení téhož soudu ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31, a ze dne 31. 3. 2025, č. j. 6 Azs 279/2024-42).
39. Jedná-li se poté o odkaz žalobkyně na pobyt jejího nezletilého dítěte (s toliko tvrzeným autismem) na území České republiky, tak soud předně poznamenává, že syn žalobkyně, státní příslušník Vietnamské socialistické republiky, je ve věku již 14 let – tj. zjevně nejde o máloleté dítě, přičemž nebyl seznatelně v péči žalobkyně v období od 28. 12. 2015 až do 9. 2. 2024 (pozn. – od roku 2018 do roku 2024 přitom pobýval ve Vietnamu), a to v důsledku odsouzení žalobkyně k trestu odnětí svobody za spáchání zvlášť závažné trestné činnosti. K tomu soud dále konstatuje, že obecně tvrzené rodinné vazby v České republice nejsou ve smyslu konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ve spojení s konkrétními zjištěními učiněnými v dané věci azylově relevantním důvodem. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu totiž délka pobytu v České republice, vytvořené zázemí či míra integrace nepředstavují samy o sobě důvody pro udělení azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 403/2018-27, nebo ze dne 27. 8. 2015, č. j. 9 Azs 145/2015-48). V případě žalobkyně nedochází ani k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (popř. v čl. 3 Úmluvy o právech dítěte). K aplikaci tohoto ustanovení se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-96, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015-35. V posledně uvedeném rozsudku přitom Nejvyšší správní soud konstatoval, že neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je zcela závažný a neumožňuje jí starat se o dítě. O takto mimořádné okolnosti se však v případě žalobkyně a jejích rodinných příslušníků, vietnamské státní příslušnosti, najisto nejedná.
40. Nutno k tomu znovu poukázat i na fakt, že nezletilé dítě žalobkyně, jakož i zbytek její rodiny, jsou státními příslušníky Vietnamu, tudíž seznatelně nejsou občany České republiky (Evropské unie), přičemž tak žalobkyni nic nebrání v tom, aby svůj rodinný život realizovala ve své vlasti. Rovněž má možnost požádat o pobytové oprávnění dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a poté se případně vrátit zpět na území České republiky a vést svůj rodinný život zde. Žalobkyně má tedy více možností, jak svůj rodinný život realizovat. S ohledem na tyto skutečnosti není samotné vycestování do země původu v posuzovaném případě nepřiměřeným zásahem do rodinného života žalobkyně a jejího dítěte, a to ani ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2023, č. j. 3 Azs 64/2022-43). V tomto ohledu soud doplňuje, že v rozsudku ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 415/2018-64,

Nejvyšší správní soud vyslovil, že „si plně uvědomuje obsah čl. 8 Úmluvy garantujícího právo na rodinný a soukromý život. Uvedený článek však nelze vykládat tak, že by do tohoto práva nemohlo být zasazeno. Jak vyplývá z konstantní judikatury, subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013-43). Obdobně nahlíží na uvedené právo i ESLP (viz např. rozsudek ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, či rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, stížnost č. 12738/10).“ Stejně tak je třeba zdůraznit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, podle kterého, „mezinárodní ochrana nemůže sloužit jako náhrada institutů upravených v zákoně o pobytu cizinců, neboť primárním účelem azylového řízení není legalizace pobytu cizince na území České republiky.“

41. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu platí, že doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, podle kterého pojem vážný zločin „je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“
42. Soud se v návaznosti na shora citované ustanovení a judikaturu Nejvyššího správního soudu zabýval, a to v odpovídající rovině obecnosti, toliko prostým a blíže nespecifikovaným žalobním tvrzením stran postupu žalovaného podle § 15a zákona o azylu. Podle názoru soudu přitom žalovaný požadavkům formulovaným Nejvyšším správním soudem v této části zcela vyhověl, neboť okolnosti trestné činnosti spáchané žalobkyní a její závažnost náležitě posoudil (viz str. 7 až 9 napadeného rozhodnutí), jak už bylo ostatně i shora popsáno, přičemž při hodnocení vážného zločinu dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu vzal v potaz zejména povahu (charakter), mnohost a opakovanost činů, společenskou škodlivost jednání žalobkyně vůči obětem kojeneckého a batolecího věku, postoj žalobkyně k její trestné činnosti, povahu a výši trestu včetně podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a otázku, že jsou dané zločiny obecně považovány za velmi vážné. Žalovaný vycházel z obsahu odsuzujícího trestního rozsudku a hodnotil individuální okolnosti případu, přičemž poukázal na to, že žalobkyně v jednom případě úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem za užití tupého násilí velké intenzity do jeho hlavy, čímž mu způsobila poškození mozku s trvalými následky. Ve druhém případě žalobkyně úmyslně fyzicky napadla nezletilé dítě, které jí bylo svěřeno k hlídání, a to přesně nezjištěným způsobem, pravděpodobně kopem či silným úderem pěstí velké intenzity do břicha, kterému způsobila zranění, na jehož následky zemřelo. Ve třetím případě pak žalobkyně neposkytla nezletilému dítěti, které jí bylo svěřeno k hlídání, řádnou, dostatečnou a přiměřenou pozornost a péči, jelikož toto dítě utrpělo blíže nezjištěným mechanismem zlomeninu pravé paže, a ačkoliv si zranění při bolestivé reakci dítěte musela být vědoma, při jeho předání rodiče o této skutečnosti neinformovala. Žalovaný přitom podrobně rozebral i závažnost jednání žalobkyně včetně toliko jediné polehčující okolnosti (tj. bezúhonnost před spácháním trestné činnosti).

Žalovaný též upozornil na velmi vysokou společenskou škodlivost násilné trestné činnosti směřující vůči dětem nízkého věku, které se žalobkyně opakovaně dopustila.

43. Trestná činnost žalobkyně pak i podle názoru soudu zcela nepochybně naplňuje znaky vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy navíc nešlo jen o důvodné podezření, ale již o pravomocné odsouzení žalobkyně za danou závažnou násilnou trestnou činnost spáchanou na dětech kojeneckého a batolecího věku. Povšechnou námitku žalobkyně, zpochybňující správnost aplikace § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu v posuzovaném případě, tudíž soud neshledal důvodnou, jelikož žalovaný řádně vyložil pojem vážného zločinu, přičemž také popsal konkrétní okolnosti spáchání předmětné trestné činnosti na území České republiky. K tomu zdejší soud ve stručnosti odkazuje též na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2024, č. j. 8 Azs 106/2024-33, nebo ze dne 2. 9. 2025, č. j. 1 Azs 134/2025-51, v nichž bylo souladně vyloženo, že „§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice lze jednoznačně aplikovat i na osoby již pravomocně odsouzené. Podmínku existence formulace „vážných důvodů domnívat se“ v článku 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice totiž je, aby vyloučení z mezinárodní ochrany nepodmiňovalo pouze to, že jde o osobu, která již byla za spáchání vážného zločinu obviněna, případně i odsouzena. Stačí naopak, že zde existují jasné, přesvědčivé a věrohodné důkazy o tom, že se žadatel závažného zločinu dopustil. Pokud tedy již existuje odsuzující rozsudek, podle kterého se žadatel dopustil konkrétního trestného činu, tím spíše je zjevné, že je zde důvodné podezření, že se ho dopustil, resp. existují vážné důvody se domnívat, že se ho dopustil. (...) Nejvyšší správní soud k tomuto dodává, že i podle ustálené judikatury se § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu běžně vztahuje i na žadatele o mezinárodní ochranu, kteří již byli za závažný zločin odsouzeni v minulosti (rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb., a dále například usnesení NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 2 Azs 373/2018-41; ze dne 20. 12. 2018, č. j. 2 Azs 248/2018-26, či ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28).“
44. Soud poté ve věci zaráží naprosto nemístná bagatelizace trestné činnosti žalobkyně, neboť je zcela mimoběžným označovat za toliko „exces z řádného života“ opakované spáchání zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví vůči dětem, kdy v jednom případě žalobkyně takovým činem dokonce způsobila dítěti smrt.
45. V návaznosti na shora uvedené zdejší soud upozorňuje také na recentní usnesení Nejvyššího správního soudu ze 10. 10. 2024, č. j. 4 Azs 86/2024-49, ve kterém bylo jasně konstatováno, že „pokud správní orgán v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany dospěje k závěru, že byly prokázány důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, není povinen zjišťovat případnou existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 nebo § 14a zákona o azylu (srov. např. usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 4 Azs 137/2023-30, ze dne 19. 10. 2023, č. j. 7 Azs 147/2023-34, ze dne 21. 2. 2024, č. j. 3 Azs 320/2022-39, ze dne 31. 7. 2024, č. j. 6 Azs 343/2023-26). V projednávané věci tak nebylo vůbec namístě se případnou existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu zabývat, neboť žalobkyně byla z možnosti udělení doplňkové ochrany *ex lege* vyloučena. Vztah žalobkyně s jejím nezletilým synem (ve věku 14 let), popř. i s jejími rodiči, kteří s ní žijí ve společné domácnosti, proto nemůže mít v této souvislosti vliv na její postavení, neboť žalobkyně byla z doplňkové ochrany vyloučena z důvodu její trestní minulosti. Pro aplikování uvedené vylučující klauzule tedy nebylo možné žalobkyni doplňkovou ochranu ze zákona udělit (srov. také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2025, č. j. 8 Azs 163/2024-56, nebo ze dne 17. 10. 2025, č. j. 4 Azs 189/2025-27).

46. Soud pak pro úplnost k obecné námitce žalobkyně, dle které bylo napadeným rozhodnutím nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života celé její rodiny, opětovně uvádí, že samotná existence rodinných vazeb na území České republiky nezakládá důvod pro udělení jakéhokoli typu mezinárodní ochrany. Tento institut není obecně prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Není ani prostředkem pro jejich řešení, pokud nastaly po příchodu cizince na území České republiky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018-59). S ohledem na výše uvedené se přitom žalovaný nemusel zabývat tím, zda napadené rozhodnutí bude představovat nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobkyně a její rodiny. Možno též pro doplnění poukázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, ve kterém bylo vysloveno, že „*řešení situace takových cizinců, resp. žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mají v České republice osobní či rodinné vazby, v jejichž důsledku by jejich nucené vycestování mohlo představovat porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je třeba hledat v zákoně o pobytu cizinců.*“ (srov. např. i usnesení téhož soudu ze dne 11. 6. 2025, č. j. 1 Azs 56/2025-31, nebo ze dne 13. 8. 2025, č. j. 22 Azs 76/2025-55).
47. Závěrem soud ve věci konstatuje, že žalobkyně od počátku správního řízení, jakož i v řízení soudním, tvrdila, že chce na území České republiky setrvat, protože zde žije její rodina a ona ve Vietnamu nikoho nemá, přičemž veškeré vazby má s ohledem na délku svého pobytu (od roku 2001) právě na území České republiky. Žalobkyně přitom podala žádost o mezinárodní ochranu až v okamžiku, kdy zjistila, že zde po zrušení trvalého pobytu z důvodu spáchání závažné násilné trestné činnosti, pro kterou byla odsouzena k trestu odnětí svobody, nedisponuje pobytovým oprávněním. Nijak přitom nezpochybnila, že jediným důvodem žádosti o azyl je snaha legalizovat pobyt na území České republiky, neboť vlastní vinou přišla o odkazované pobytové oprávnění. S ohledem na již dříve popsane však důvody, které žalobkyni vedly k podání předmětné žádosti o mezinárodní ochranu, nejsou nijak azylově relevantní a svou situaci musí primárně řešit v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 89/2016-50, nebo ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 117/2014-93). Soud k uvedenému pro úplnost doplňuje též odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, v němž bylo konstatováno, že „*o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového*“ (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51, ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52, či ze dne 1. 9. 2020, č. j. 4 Azs 82/2020-50).
48. Lze tudíž shrnout, že žalobkyně v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, jakož ani v řízení před soudem, neuvedla žádné tvrzení, jež by bylo relevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Žalovaný při svém rozhodování zohlednil všechna tvrzení žalobkyně ve spojení s podklady pro rozhodnutí, které si opatřil, přičemž tyto následně vyhodnotil a vztáhl je právě k situaci žalobkyně, na kterou tedy logicky, řádně a v úplnosti reagoval.
49. Z výše uvedeného tak vyplývá, že soud neshledal porušení právních předpisů ani mezinárodních smluv a napadené rozhodnutí vyhodnotil jako dostatečně odůvodněné (tj. přezkoumatelné), vycházející z náležitě zjištěného skutkového stavu a jeho odpovídajícího hodnocení (tj. zákonné). V mezích žalobních bodů proto soud shledal podanou žalobu za nedůvodnou, a tudíž ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.

50. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem3 lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 10. března 2026

Mgr. Radim Kadlčák v. r.
samosoudce